

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

11 mai 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte: Ursache Petru

Judecători: Toma Nadejda, Timofti Vladimir

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Snegur Anatoli în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 09 decembrie 2015, în cauza penală în privința lui

Jitaru Alexandru Anatolie, născut la 22.10.1987, originar și domiciliat în or. Ungheni, str. Plămădeală, 48.

Termenul de examinare a cauzei:

Instanța de fond: 19.01.2015 – 13.08.2015;

Instanța de apel: 08.09.2015 – 09.12.2015;

Instanța de recurs: 04.03.2016 – 11.05.2016.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătorei Ungheni din 13 august 2015, Jitaru Alexandru a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.190 alin.(2) lit.c) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 500 unități convenționale, adică 10000 lei.

A fost admisă acțiunea civilă depusă de partea vătămată Starosta Dumitru, și dispusă încasarea din contul inculpatului Jitaru A. în beneficiul părții vătămate prejudiciului material în sumă de 7990 lei.

Măsura preventivă – obligațiunea de a nu părăsi locul de trai în privința inculpatului, a fost menținută pînă la intrarea sentinței în vigoare.

2. În fapt, instanța de fond a stabilit că, Jitaru Alexandru la data de 14.07.2014 aflînd despre deplasarea timp de două zile a cunoscutului său Starosta Dumitru în mun. Chișinău pe probleme de serviciu, urmărind scopul dobîndirii prin înșelăciune a bunurilor lui, sub pretextul dorinței de a viziona filme din internet, a obținut transmiterea de către acesta a laptopului de

model „Acer” la preț de 7 990 lei, pe care l-a însușit și în scurt timp, fără acordul și înștiințarea proprietarului l-a amanetat, nerestituindu-i nici bunul și nici costul lui, fapt prin care i-a cauzat daună materială în proporții considerabile.

3. Împotriva sentinței au declarat apel, procurorul și avocatul Snegur Anatoli în numele inculpatului.

3.1. Procurorul, prin apelul declarat a solicitat casarea sentinței în latura stabilirii pedepsei penale, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care a-l condamna pe inculpat în baza art.190 alin. (2) lit. c) Cod penal, și a-i stabili o pedeapsă în mărime de 1000 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a deține funcții de răspundere în instituții, organizațiile și întreprinderile de stat pe un termen de 3 ani.

A aplica în privința inculpatului măsura preventivă-obligațiunea de a nu părăsi țara.

Admiterea acțiunii civile și încasarea din contul inculpatului în beneficiul părții vătămate Starosta Dumitru, prejudiciul material în sumă de 7990 lei.

În motivarea apelului declarat, procurorul a invocat următoarele argumente:

- instanța de judecată nu a ținut cont de faptul că inculpatul nu și-a recunoscut vina în comiterea infracțiunii incriminate și nu a conștientizat faptul că a comis o infracțiune;

- instanța nu i-a aplicat inculpatului pedeapsa complementară care este obligatorie. Totodată greșit a indicat faptul că inculpatul poate achita jumătate din suma amenzii în decurs de 72 ore din momentul când hotărârea va deveni executorie, deoarece de acest drept beneficiază persoanele care au comis infracțiuni ușoare sau mai puțin grave.

3.2. Avocatul, prin apelul declarat a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care inculpatul să fie achitat de sub învinuirea în comiterea infracțiunii incriminate, din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii incriminate.

În motivarea apelului declarat, avocatul a indicat:

- la materialele dosarului, nu au fost anexate probe care să demonstreze că inculpatul a solicitat laptopul de la partea vătămată cu scopul dobândirii ilicite prin înșelăciune sau abuz de încredere.

A menționat că, de fapt, în acțiunile inculpatului sunt relații de natură civilă, deoarece ulterior obținerii bunului de la partea vătămată, inculpatul având nevoie de bani a vândut laptopul.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 decembrie 2015, apelul avocatului a fost respins ca nefondat, iar apelul procurorului a fost admis, casată sentința în latura stabilirii pedepsei penale cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care inculpatul Jitaru Alexandru a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 600 u. c. ce constituie 12 000 lei cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de răspundere în instituțiile, organizațiile și întreprinderile de stat pe un termen de 3 ani.

În rest, dispozițiile sentinței cu privire la acțiunea civilă au fost menținute fără modificări.

5. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a menționat că, prima instanță corect a stabilit faptul că inculpatul a comis infracțiunea prevăzută de art.190 alin.(2) lit. c) Cod penal reieșind din cercetarea următoarelor probe în acest sens, verificate și în instanța de apel: declarațiile părții vătămate Starosta Dumitru; declarațiile martorului Rotari Sergiu și Vascan Dumitru; sesizarea din 18.08.2014 de către partea vătămată a IP privind investigarea cazului de însușire de către inculpat a laptopului său de model „Acer”, pe care refuză să-l restituie (f.d.13); cererea lui Starosta D., din 27.10.2014 privind recunoașterea în calitate de parte civilă în cauza penală (f.d.20); procesul verbal de confruntare dintre partea vătămată și bănuțit, din 25.11.2014, prin care primul pretinde însușirea prin escrocherie a bunului său (f.d.31); date caracteristice în privința lui Jitaru A. (f.d.40-45); proces verbal de audiere a învinuitului din 13.01.2015 (f.d.61).

Instanța de apel a menționat că argumentele apărării potrivit cărora între inculpat și partea vătămată, de fapt, există un raport juridic cu caracter civil, sunt neîntemeiate, deoarece probele administrate pe caz, denotă în acțiunile inculpatului acțiuni de escrocherie în vederea însușirii prin înșelăciune a bunului altei persoane, deoarece în momentul transmiterii laptopului către inculpat, partea vătămată cunoscându-i problemele cu caracter material, inclusiv și tendința de a procura în împrumut un laptop pentru a-l amaneta în vederea soluționării lor, l-a avertizat pe inculpat de a nu-i înstrăina bunul pe perioada lipsei sale. Împrejurare care denotă faptul, că la data primirii bunului, inculpatul deja urmărea tendința de a-l înstrăina, pentru a-și soluționa întrebările cu caracter material, ceea ce de altfel a și făcut chiar în ziua următoare, aflându-se pe teritoriul României. Totodată, datoriile pe care inculpatul le avea față de alte persoane, inclusiv în ziua primirii laptopului, la fel îi denotă intenția de a-l obține cu orice preț în vederea amanetării lui, pentru a-și putea soluționa problemele existente. Totodată instanța de apel a

precizat că în prezenta cauză penală lipsesc careva date obiective care ar confirma atragerea inculpatului la răspundere pentru comiterea accidentului, ce ar fi avut loc pe teritoriul României.

În opinia instanței de apel, circumstanțele cauzei dovedesc caracterul infrațional al acțiunilor inculpatului, care intrând în posesia bunului altei persoane și anume a laptopului, de la bun început a urmărit intenția nerestituirii lui, fapt confirmat și prin nerecuperarea daunei materiale cauzată prin infrațiune.

În contextul celor menționate, instanța de apel a ajuns la concluzia de a înăspri pedeapsa inculpatului, deoarece acesta atât în cadrul urmăririi penale cât și pe parcursul cercetării judecătorești, a dat dovadă de lipsă de căință și regret pentru acțiunile infraționale, precum și nu a întreprins careva măsuri în vederea recuperării daunelor de ordin material, chiar dacă de la momentul producerii faptei a trecut o perioadă îndelungată de timp, circumstanțe care denotă, că pedeapsa numită inculpatului de către instanță nu-și va atinge scopul în vederea restabilirii echității sociale și corectării ei, întru prevenirea comiterii pe viitor atât de către el, cât și de alte persoane a faptelor penale.

Totodată, instanța de apel a considerat necesar de a aplica în privința inculpatului și pedeapsa complementară obligatorie, în formă de privarea de dreptul de a ocupa funcții de răspundere în instituțiile, organizațiile și întreprinderile de stat pe un termen de 3 ani.

6. Avocatul Snegur Anatoli, la 22.01.2016, în termen, a declarat recurs ordinar în numele inculpatului, împotriva deciziei instanței de apel, prin care invocând temei de drept prevederile art.427 alin.(1) pct.8) Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei atacate cu adoptarea unei hotărâri privind achitarea inculpatului din motiv că acțiunile acestuia nu întrunesc elementele infrațiunii.

În motivarea recursului declarat, avocatul a indicat argumente similare celor invocate în apel și anume:

- inculpatul nu a avut intenția de a dobândi laptopul prin înșelăciune sau abuz de încredere.

În acest sens a menționat, că intenția de a amana laptopul a apărut la inculpat peste câteva zile după ce l-a primit de la partea vătămată, deoarece fiind într-o situație grea avea nevoie de bani pentru a achita amenda, în caz contrar putea primi interdicția de a intra în Romania.

Menționează că, de fapt, între inculpat și partea vătămată erau relații prietenești, iar la 14.07.2014 partea vătămată i-a transmis inculpatului laptopul pentru a viziona filme.

7. Procurorul prin referința depusă a solicitat respingerea recursului, deoarece hotărîrea atacată este legală și întemeiată iar careva erori la examinarea cauzei nu au fost admise.

8. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în textul normei vizate.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărîrii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Colegiul penal menționează că potrivit practicii judiciare constante, *erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărîrea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.*

Cu referire la argumentele recursului privind prezența în speță a erorii de drept prevăzută de pct. 8) alin.(1) art. 427 Cod de procedură penală, Colegiul penal atestă că astfel de eroare în cauză nu se constată reieșind din următoarele considerente.

Instanța de recurs menționează că potrivit art. 113 alin.(1) Cod de procedură penală, se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvîrșite și semnele componentei infracțiunii, prevăzute de norma penală.

Colegiul constată că, criticile formulate de recurent sub aspectul art. 427 alin.(1) pct. 8) Cod de procedură penală, au format obiect de examinare la judecarea cauzei în instanța de apel și asupra lor aceasta s-a pronunțat, dîndu-le o motivare corespunzătoare, argumentată și pe larg expusă în pct. 5 al prezentei decizii, concluzii pe care instanța de recurs le însușește și nu consideră necesar repetarea acestora.

Astfel, instanța de apel, apreciind probele din dosar potrivit prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării reciproce, a stabilit toate aspectele de fapt și de drept, ajungînd la concluzia corectă privind condamnarea inculpatului Jitaru Alexandru în baza art. 190 alin.(2) lit. c) Cod penal.

Colegiul penal consideră neîntemeiat argumentul invocat de recurent potrivit căruia între inculpat și partea vătămată au existat raporturi juridice civile, deoarece aceștia se cunoșteau fiind prieteni, iar partea vătămată i-a transmis laptopul inculpatului la solicitarea ultimului pentru a viziona filme, ulterior peste două zile inculpatul l-a amanetat, deoarece avea nevoie de bani pentru a achita o amendă.

În acest sens Colegiul penal menționează că relațiile civile existente la momentul transmiterii bunului nu exclud faptul că, pe parcurs acestea au trecut în sfera penală, când se constată că inculpatul a acționat prin înșelăciune și abuz de încredere, avînd intenția de a nu restitui laptopul părții vătămate, circumstanțe care au fost stabilite de către instanța de apel și au servit drept temei pentru condamnarea inculpatului Jitaru A., în baza art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal.

Din considerentele expuse, Colegiul penal conchide că, temeiul invocat de recurent prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, nu și-a găsit confirmare la examinarea recursului. Astfel de eroare de drept în speța examinată nu s-a comis, prin urmare, hotărârea atacată este legală și întemeiată, iar recursul urmează a fi declarat inadmisibil ca fiind vădit neîntemeiat.

9. În conformitate cu art. 432 alin.(1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Snegur Anatoli în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 09 decembrie 2015, în cauza penală privindu-l pe **Jitaru Alexandru Anatolie**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 10 iunie 2016.

Președinte

(semnătura)

Ursache Petru

Judecător

(semnătura)

Toma Nadejda

Judecător

(semnătura)

Timofti Vladimir